

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 12 lipca 2018 r.

WK-I.431.1.47.2017

WK-I.431.4.4.2018

Pani

Starosta Powiatu Łosickiego

**Starostwo Powiatowe
w Łosicach
ul. Gabriela Narutowicza 6
08-200 Łosice**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² kontrolerzy: [REDAKTOR] – starszy inspektor wojewódzki oraz [REDAKTOR] i [REDAKTOR] – inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach od 16 sierpnia do 7 września 2017 r. kontrolę w Starostwie Powiatowym w Łosicach, z siedzibą przy ul. Gabriela Narutowicza 6.

Kontrolą objęto realizację zadań z zakresu administracji rządowej polegających na prowadzeniu ewidencji nieruchomości wchodzących w skład zasobu nieruchomości Skarbu Państwa, naliczania i aktualizacji opłat za nieruchomości Skarbu Państwa oddane w użytkowanie wieczyste i trwałe zarząd, prowadzenie rejestrów działalności regulowanej przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów i ośrodki szkolenia kierowców – okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 lipca 2017 r. oraz udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej – w okresie od 31 sierpnia

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234 z późn. zm.).

² Ustawa z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185 poz. 1092).

2015 r. do 31 marca 2017 r., a także wykorzystanie dotacji udzielonej na realizację zadania z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej – w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 21 czerwca 2018 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Pani Staroście wystąpienie pokontrolne.

I. Prowadzenie ewidencji nieruchomości wchodzących w skład zasobu nieruchomości Skarbu Państwa oraz naliczanie i aktualizacja opłat za nieruchomości Skarbu Państwa oddane w użytkowanie wieczyste i trwałe zarząd

Starosta Powiatu Łosickiego prowadził ewidencję nieruchomości należących do zasobu Skarbu Państwa oraz ewidencję nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste³. Obie ewidencje zawierały wszystkie wymagane dane, o których mowa w art. 23 ust. 1c ustawy o gospodarce nieruchomościami⁴.

W zasobie nieruchomości Skarbu Państwa, według stanu na dzień rozpoczęcia czynności kontrolnych, znajdowało się 18 nieruchomości, w tym 7 nieruchomości gruntowych składających się z 10 działek oraz 11 nieruchomości lokalowych z przynależną częścią gruntu znajdujących się na 1 działce, całość o łącznej powierzchni 3,9685 ha. W ewidencji ujęto 17 nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa oraz 1 nieruchomość będącą w użytkowaniu wieczystym Skarbu Państwa. W ewidencji zasobu nieruchomości Skarbu Państwa nie występowały nieruchomości Skarbu Państwa przekazane do zasobu przez Agencję Mienia Wojskowego lub inne agencje państwowe. Dane dotyczące nieruchomości ujętych w ewidencji zasobu nieruchomości Skarbu Państwa były kompletne oraz zgodne z danymi zawartymi w ewidencji gruntów i budynków⁵.

W ewidencji nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste, według stanu na dzień rozpoczęcia czynności kontrolnych, znajdowało się 61 nieruchomości złożonych z 154 działek ewidencyjnych o łącznej powierzchni 225,2789 ha. Zgromadzone dane dotyczące nieruchomości ujętych w ewidencji nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste były kompletne.

³ Kompletność danych zawartych w ewidencji nieruchomości należących do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa zbadano w oparciu o analizę wszystkich 18 wpisów, natomiast w ewidencji nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste – o analizę 39 wpisów.

⁴ Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 121, z późn. zm.).

⁵ Zgodność danych zawartych w ewidencji zasobu nieruchomości Skarbu Państwa z ewidencją gruntów i budynków zbadano w oparciu o analizę wszystkich 18 wpisów.

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki oddania nieruchomości w dzierżawę, użyczenie, trwały zarząd albo w użytkowanie wieczyste, jak również nie wystąpiły przypadki sprzedaży nieruchomości Skarbu Państwa.

W okresie objętym kontrolą Starosta Powiatu Łosickiego oddał w najem 4 nieruchomości lokalowe z zasobu nieruchomości Skarbu Państwa⁶. Badaniu poddano 2 przypadki⁷ oddania nieruchomości Skarbu Państwa w najem, stwierdzając że zawarcie umów najmu poprzedzone zostało uzyskaniem zgody Wojewody Mazowieckiego wymaganej na podstawie art. 33 ust. 1 pkt 7a ustawy o gospodarce nieruchomościami, a oddanie przedmiotowych nieruchomości w najem zostało odnotowane w ewidencji zasobu nieruchomości Skarbu Państwa. Ponadto podano do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem, poprzez wywieszenie na okres 21 dni w siedzibie Starostwa. Informację o wywieszeniu wykazu ogłoszono w prasie lokalnej oraz na stronie internetowej urzędu.

W kontrolowanym okresie Starosta Powiatu Łosickiego wydał jedną decyzję stwierdzającą wygaśnięcie trwałego zarządu w stosunku do 8 nieruchomości lokalowych⁸. Jednostka organizacyjna składająca wniosek o wydanie przedmiotowej decyzji uzyskała zgodę organu nadzorującego na złożenie wniosku, zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Starosta Powiatu Łosickiego przesłał do Wojewody Mazowieckiego sprawozdania roczne z gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa za lata 2015 oraz 2016 z zachowaniem ustawowego terminu, tj. do 30 kwietnia roku następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczy.

W okresie objętym kontrolą Starosta Powiatu Łosickiego nie dokonywał aktualizacji opłat rocznych oraz nie udzielał bonifikat od opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego i trwałego zarządu. W kontrolowanym okresie, starosta naliczył jednak opłaty roczne za użytkowanie wieczyste w stosunku do 5 nieruchomości⁹ oraz opłaty roczne z tytułu trwałego zarządu

⁶ Dotyczy lokali nr 1, 2, 5 i 6 położonych na działce nr 113 w Łosicach, przy ul. Kolejowej 23.

⁷ Dotyczy lokali nr 1 i 2 położonych na działce nr 113 w Łosicach, przy ul. Kolejowej 23.

⁸ Dotyczy lokali nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10 i 11 położonych na działce nr 113 w Łosicach przy ul. Kolejowej 23.

⁹ Dotyczy działek ewidencyjnych nr 96/16, 96/17, 96/24, 96/39, 96/44 położonych w miejscowości Mierzvice Kolonia. Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Pana ██████████ – Geodety Powiatowego, z 29 sierpnia 2017 r. „Działki oznaczone nr 96/16, 96/17, 96/24, 96/39, 96/44 położone w obrębie Mierzvice Kolonia w chwili obecnej są w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych, natomiast poprzednim użytkownikiem wieczystym była Spółka Polskie Koleje Państwowe. Z chwilą przejścia tego użytkowania zlecono szacunki dotyczące określenia wartości nieruchomości, ponieważ PKP jest zwolniona z opłat z tego też względu nie było obowiązku wyceny. Szacunki nie były zlecane jako aktualizacja ze względu na zmianę wartości nieruchomości tylko jako wycena dla ustalenia tej wartości w celu naliczenia opłat za użytkowanie wieczyste.”.

w stosunku do 3 nieruchomości lokalowych¹⁰. Kontroli poddano wszystkie przypadki naliczenia opłat i ustalono, że naliczeń dokonano przy zastosowaniu stawki procentowej od wartości nieruchomości gruntowej określonej przez rzeczoznawców majątkowych w sporządzonych na potrzeby naliczenia opłat operatach szacunkowych, tj. zgodnie z art. 72 i 83 w związku z art. 67 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

W wyniku kontroli stwierdzono **następujące nieprawidłowości**:

1. Wydanie decyzji stwierdzającej wygaśnięcie trwałego zarządu, oznaczonej GKN.6844.1a.2010-2016 z naruszeniem terminu określonego w art. 47 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym *„Właściwy organ wydaje decyzję o wygaśnięciu trwałego zarządu, na wniosek jednostki organizacyjnej, po uzyskaniu możliwości zagospodarowania nieruchomości, w ciągu 18 miesięcy od dnia złożenia wniosku (...)”*. Wniosek o wydanie decyzji o wygaśnięciu trwałego zarządu wpłynął do starosty 17 maja 2010 r., natomiast przedmiotowa decyzja została wydana 9 grudnia 2016 r. Pomimo niewliczenia do czasu trwania postępowania okresów, o których mowa w art. 35 § 5 kpa – w tym okresie zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień spowodowanych z przyczyn niezależnych od organu – przedmiotowa decyzja została wydana z naruszeniem terminu określonego w art. 47 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
2. Niepobranie opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego za rok następujący po roku, w którym przeniesiono prawo użytkowania wieczystego, podczas gdy zgodnie z art. 71 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami *„(...) Opłaty rocznej nie pobiera się za rok, w którym zostało ustanowione prawo użytkowania wieczystego (...)”*. W powyższej sprawie prawo użytkowania wieczystego nieruchomości zostało przeniesione 24 października 2014 r., natomiast opłaty roczne, z obowiązkiem ich uiszczenia począwszy od 2016 r., nałożono pismem oznaczonym GKN.6843.63.12.2016 z 18 lutego 2016 r.

¹⁰ Dotyczy lokali nr 7, 8 i 9 położonych na działce nr 113 w Łosicach, przy ul. Kolejowej 23. W pisemnych wyjaśnieniach z 29 sierpnia 2017 r. Pan ██████████ – Geodeta Powiatowy, wskazał że *„Lokale oznaczone nr 7, 8, 9 zostały wyodrębnione z budynku położonego w Łosicach przy ul. Kolejowej 23 i pozostawione w trwałym zarządzie, natomiast pozostałe nieruchomości lokalowe przeszły do dyspozycji Starosty. Dla potrzeb naliczania opłat rocznych z tytułu trwałego zarządu zlecono oszacowanie ich wartości.”*

W związku z powyższym realizację zadania w przedmiocie gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Wyniki kontroli wskazują, że w jednostce prawidłowo realizowano zadania w zakresie: kompletności danych w ewidencji nieruchomości należących do zasobu Skarbu Państwa oraz ewidencji nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste, występowania do Wojewody Mazowieckiego o wyrażenie zgody na oddanie nieruchomości w najem, sporządzenia i publikacji wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem, ujawniania zmian w ewidencji zasobu nieruchomości Skarbu Państwa oraz nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste, a także w zakresie zgodności danych zawartych w ewidencji zasobu nieruchomości Skarbu Państwa z danymi zawartymi w ewidencji gruntów i budynków. Ponadto prawidłowo naliczono opłaty roczne z tytułu użytkowania wieczystego oraz trwałego zarządu.

Mając natomiast na uwadze, że w wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- nieterminowym wydaniu decyzji stwierdzającej wygaśnięcie prawa trwałego zarządu,
- nienaliczeniu opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości za rok następujący po roku, w którym przeniesiono prawo użytkowania wieczystego, uzasadnione jest sformułowanie oceny **pozytywnej pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

II. Prowadzenie rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców

W okresie objętym kontrolą Starosta Powiatu Łosickiego, na podstawie złożonego wniosku, dokonał jednego wpisu¹¹ w rejestrze przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców, a także wprowadził na wniosek przedsiębiorcy jedną zmianę¹² danych objętych wpisem dotyczącą rozszerzenia zakresu działania ośrodka. Badaniu poddano wszystkie ww. czynności. W okresie kontrolowanym nie dokonano wykreśleń wpisu z rejestru, nie wydano decyzji w sprawie odmowy wpisu do rejestru działalności regulowanej oraz decyzji w sprawie zakazu wykonywania przez przedsiębiorcę działalności objętej wpisem.

Rejestr przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców pojazdów prowadzony był w formie papierowej i umożliwiał zamieszczenie danych, o których mowa w art. 28 ust. 7

¹¹ Dotyczy wpisu pod poz. 9.

¹² Dotyczy wpisu pod poz. 4.

ustawy o kierujących pojazdami¹³. Dla przedsiębiorców wpisanych do rejestru prowadzono akta rejestrowe, zgodnie z wymogiem art. 66 ust. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej¹⁴.

Wnioski, na podstawie których dokonano wpisu oraz zmiany wpisu zawierały wszystkie wymagane dane określone w art. 28 ust. 4 o kierujących pojazdami oraz były zgodne ze wzorami stanowiącymi załączniki nr 1 do rozporządzeń w sprawie numeru ewidencyjnego ośrodka szkolenia kierowców¹⁵. Do wniosków dołączono oświadczenia, o których mowa w art. 28 ust. 5 ustawy o kierujących pojazdami. Wpisu i zmiany wpisu do rejestru działalności regulowanej dokonano z zachowaniem terminu określonego w art. 67 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej¹⁶ oraz zgodnie z właściwością miejscową i rzeczową organu rejestrowego. Za wpis do rejestru pobrano opłatę skarbową we właściwej wysokości. Zaświadczenia o wpisie i o zmianie wpisu polegającej na rozszerzeniu zakresu szkolenia prowadzonego przez ośrodek szkolenia kierowców wydano w dniu dokonania wpisu oraz doręczono wnioskodawcom za pokwitowaniem.

W wyniku kontroli stwierdzono **następujące nieprawidłowości**:

1. Niepobranie opłaty skarbowej za dokonanie zmiany wpisu polegającej na rozszerzeniu zakresu szkolenia prowadzonego przez ośrodek szkolenia kierowców oraz wezwanie przedsiębiorcy do uiszczenia opłaty skarbowej w wysokości 17 zł za wydanie zaświadczenia. Zgodnie z art. 28 ust. 9 ustawy o kierujących pojazdami, w przypadku złożenia przed przedsiębiorcą wniosku o rozszerzenie zakresu szkolenia prowadzonego przez ośrodek szkolenia kierowców, stosuje się odpowiednio przepisy art. 28 ust. 8 ww. ustawy, który stanowi, że „*Starosta dokonuje*

¹³ Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2017 r. poz. 978, z późn. zm.).

¹⁴ Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2168, z późn. zm.). Zgodnie z art. 192 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej (Dz. U. poz. 650) z dniem 30 kwietnia 2018 r. ww. ustawa utraciła moc. Od 30 kwietnia 2018 r. powyższy wymóg wynika z art. 43 ust. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646).

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 7 marca 2016 r. w sprawie numeru ewidencyjnego ośrodka szkolenia kierowców i innego podmiotu prowadzącego szkolenie, wzorów dokumentów i pieczęci związanych z utworzeniem i działalnością ośrodka szkolenia kierowców oraz wysokości opłaty za wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia kierowców i opłaty za wydanie poświadczenia potwierdzającego spełnianie dodatkowych wymagań przez ośrodek szkolenia kierowców (Dz. U. z 2016 r. poz. 327) obowiązujące od 12 marca 2016 r. oraz Rozporządzenie Ministra Transportu Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 3 stycznia 2013 r. w sprawie sposobu tworzenia i nadawania numeru ewidencyjnego ośrodka szkolenia kierowców i innego podmiotu prowadzącego szkolenie oraz wysokości opłaty za wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia kierowców i opłaty za wydanie poświadczenia potwierdzającego spełnianie dodatkowych wymagań przez ośrodek szkolenia kierowców (Dz. U. z 2013 r. poz. 31) obowiązujące do 25 lutego 2016 r.

¹⁶ Od 30 kwietnia 2018 r. powyższy wymóg wynika z art. 28b ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami.

wpisu do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców, za opłatą (...) i wydaje zaświadczenie o dokonaniu wpisu". Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że w powyższym przypadku organ powinien pobrać opłatę skarbową za dokonanie zmiany wpisu w rejestrze polegającej na rozszerzeniu zakresu szkolenia prowadzonego przez ośrodek szkolenia kierowców, w wysokości określonej w § 6 pkt 1 rozporządzenia w sprawie numeru ewidencyjnego ośrodka szkolenia kierowców¹⁷ oraz wydać z urzędu stosowne zaświadczenie.

2. Nieprzekazanie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (dalej CEIDG) informacji o dokonanym wpisie¹⁸ przedsiębiorcy do rejestru działalności regulowanej. Zaniechaniem powyższym naruszono wymóg określony w art. w terminie określonym w art. 37 ust. 5 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, zgodnie *„Informacje (...) są przekazywane do CEIDG przez odpowiednie organy (...) prowadzące rejestry działalności regulowanej (...) niezwłocznie, nie później niż następnego dnia roboczego po uzyskaniu informacji o prawomocnym rozstrzygnięciu sprawy, której dotyczą, wraz z podaniem daty uprawomocnienia i znaku sprawy. (...)”*¹⁹.

Ponadto ustalono, że na wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia kierowców nie umieszczono adnotacji o wysokości uiszczonyj opłaty skarbowej, czym naruszono wymogi określone w § 4 ust 2 oraz w związku z § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie zapłaty opłaty skarbowej²⁰, zgodnie z którymi *„Jeżeli (...) zaświadczenie (...) wydawane jest według określonego odrębnymi przepisami wzoru, który nie zawiera miejsca na adnotację dotyczącą opłaty skarbowej, organ zamieszcza na odrębnym dokumencie adnotację (...) uzupełnioną o informację określającą przedmiot opłaty skarbowej.”*

¹⁷ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 7 marca 2016 r. w sprawie numeru ewidencyjnego ośrodka szkolenia kierowców i innego podmiotu prowadzącego szkolenie, wzorów dokumentów i pieczęci związanych z utworzeniem i działalnością ośrodka szkolenia kierowców oraz wysokości opłaty za wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia kierowców i opłaty za wydanie poświadczenia potwierdzającego spełnianie dodatkowych wymagań przez ośrodek szkolenia kierowców (Dz. U. z 2016 r. poz. 327)

¹⁸ Dotyczy wpisu pod poz. 9.

¹⁹ Od 30 kwietnia 2018 r. zasady przekazywania informacji do CEIDG reguluje ustawa o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy. Zgodnie z art. 44 ust. 3 tej ustawy, informacje o wpisie do rejestru działalności regulowanej są przekazywane do CEIDG nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu uzyskania informacji o prawomocnym rozstrzygnięciu sprawy, której dotyczą, wraz z podaniem daty uprawomocnienia się rozstrzygnięcia i znaku sprawy.

²⁰ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej (Dz. U. Nr 187, poz. 1330).

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania polegającego na prowadzeniu rejestru przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Zasadniczy wpływ na powyższą ocenę miał fakt zachowania właściwości miejscowej i rzeczowej organu, kompletności danych w rejestrze, weryfikacji kompletności wniosku o wpis i zmianę wpisu oraz załączników do wniosku, pobrania opłaty skarbowej za wpis we właściwej wysokości, terminowego dokonania wpisu i zmiany we wpisie oraz wydania zaświadczeń potwierdzających wpis i zmianę wpisu.

Mając natomiast na uwadze, że w wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- niepobraniu opłaty skarbowej za dokonanie zmiany wpisu polegającej na rozszerzeniu zakresu szkolenia ośrodka szkolenia kierowców,
- wezwaniu przedsiębiorcy do uiszczenia opłaty skarbowej za wydanie zaświadczenia, które powinno zostać wydane z urzędu,
- nieprzekazaniu do CEIDG informacji o wpisie przedsiębiorcy do rejestru działalności regulowanej,

a także opisane powyżej uchybienia, uzasadnione jest sformułowanie oceny **pozytywnej pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

III. Prowadzenie rejestru przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów

W okresie objętym kontrolą Starosta Powiatu Łosickiego, na podstawie złożonego wniosku, dokonał jednego wpisu²¹ w rejestrze przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów, a także wprowadził jedną zmianę we wpisie²². Badaniu poddano wszystkie ww. czynności. W okresie kontrolowanym nie dokonano wykreśleń wpisu z rejestru, nie wydano decyzji w sprawie odmowy wpisu do rejestru działalności regulowanej oraz decyzji w sprawie zakazu wykonywania przez przedsiębiorcę działalności objętej wpisem.

Rejestr przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów prowadzony był w formie papierowej i umożliwiał zamieszczenie danych, o których mowa w art. 83a ust. 6 ustawy Prawo o ruchu drogowym²³. Dla przedsiębiorcy wpisanego do rejestru oraz dla przedsiębiorcy, który zgłosił

²¹ Dotyczy wpisu pod poz. 12.

²² Dotyczy wpisu pod poz. 4. Zmiana dokonana w związku z pisemnym zawiadomieniem przez przedsiębiorcę o zatrudnieniu diagnosty.

²³ Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1260, z późn. zm.).

zmianę danych wpisanych do rejestru prowadzono akta rejestrowe, zgodnie z wymogiem art. 66 ust. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej²⁴.

Wniosek, na podstawie którego dokonano wpisu zawierał wszystkie wymagane dane określone w art. 83a ust. 3 pkt 1-6 ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz był zgodny ze wzorem stanowiącym załącznik nr 1 do rozporządzenia w sprawie wzorów dokumentów wymaganych dla wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia stacji kontroli pojazdów²⁵. Do wniosku dołączono oświadczenie, o którym mowa w art. 83a ust. 4 i 5 ww. ustawy. Wpisu do rejestru działalności regulowanej dokonano z zachowaniem terminu określonego w art. 67 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej²⁶ oraz zgodnie z właściwością miejscową i rzeczową organu rejestrowego. Za wpis do rejestru pobrano opłatę skarbową we właściwej wysokości. Zaświadczenie o wpisie do rejestru wydano w dniu dokonania wpisu i doręczono wnioskodawcy za pokwitowaniem.

Zgłoszona zmiana danych objętych wpisem została niezwłocznie wprowadzona do rejestru przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów.

W wyniku kontroli stwierdzono **następujące nieprawidłowości**:

1. Niewskazanie w dokonanym wpisie do rejestru²⁷ numeru w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Przedsiębiorców pomimo, że przedsiębiorca taki numer posiadał. Powyższym zaniechaniem naruszono wymóg określony w art. 83a ust. 6 w związku ust. 3 pkt 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym.
2. Nieprzekazanie do CEIDG informacji o dokonanym wpisie²⁸ przedsiębiorcy do rejestru działalności regulowanej. Zaniechaniem powyższym naruszono wymóg określony w powyżej cytowanym art. 37 ust. 5 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej²⁹.

²⁴ Od 30 kwietnia 2018 r. powyższy wymóg wynika z art. 43 ust. 5 ustawy Prawo przedsiębiorców.

²⁵ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 1 października 2004 r. w sprawie wzorów dokumentów wymaganych dla wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia stacji kontroli pojazdów (Dz. U. Nr 223, poz. 2264).

²⁶ Od 30 kwietnia 2018 r. powyższy wymóg wynika z art. 83ac ust 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym.

²⁷ Dotyczy wpisu pod poz. 12. W trakcie kontroli wpis uzupełniono w przedmiotowym zakresie.

²⁸ Dotyczy wpisu pod poz. 12.

²⁹ Od 30 kwietnia 2018 r. zasady przekazywania informacji do CEIDG reguluje ustawa o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy. Zgodnie z art. 44 ust. 3 tej ustawy, informacje o wpisie do rejestru działalności regulowanej są przekazywane do CEIDG nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu uzyskania informacji o prawomocnym rozstrzygnięciu sprawy, której dotyczą, wraz z podaniem daty uprawomocnienia się rozstrzygnięcia i znaku sprawy.

Ponadto ustalono, że:

- na wniosku o wpis³⁰ oraz zgłoszeniu skutkującym dokonaniem zmiany³¹ nie dokonano adnotacji, odpowiednio o wysokości uiszczonej opłaty skarbowej lub podstawie prawnej zwolnienia z opłaty skarbowej, czym naruszono wymogi określone w § 4 ust. 2 oraz § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie zapłaty opłaty skarbowej, zgodnie z którymi *„Jeżeli (...) zaświadczenie (...) wydawane jest według określonego odrębnymi przepisami wzoru, który nie zawiera miejsca na adnotację dotyczącą opłaty skarbowej, organ zamieszcza na odrębnym dokumencie adnotację (...) uzupełnioną o informację określającą przedmiot opłaty skarbowej.”*, a *„Jeżeli w wyniku dokonania czynności urzędowej nie jest wydawany dokument, adnotację, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lub 3, organ zamieszcza na wniosku albo na zgłoszeniu.”*;
- na zgłoszeniu skutkującym dokonaniem zmiany we wpisie do rejestru³² nie odnotowano daty wpływu pisma do urzędu. Zaniechaniem takim naruszono regulacje zawarte w rozporządzeniu w sprawie instrukcji kancelaryjnej³³. Zgodnie z § 42 ust. 2 instrukcji kancelaryjnej³⁴ po zarejestrowaniu przesyłki na nośniku papierowym umieszcza się i wypełnia pieczęć wpływu na pierwszej stronie pisma lub, w przypadku gdy nie ma możliwości otwarcia koperty, na kopercie, przy czym stosownie do § 7 pkt 6 powyższej instrukcji pieczęć wpływu zawiera m.in. datę wpływu przesyłki.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania polegającego na prowadzeniu rejestru przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Zasadniczy wpływ na powyższą ocenę miał fakt zachowania właściwości miejscowej i rzeczowej organu, weryfikacji kompletności wniosku o wpis, pobrania opłaty skarbowej we właściwej wysokości, terminowego dokonania wpisu i zmiany we wpisie oraz wydania zaświadczenia potwierdzającego wpis.

³⁰ Dotyczy wpisu pod poz. 12.

³¹ Dotyczy wpisu pod poz. 4.

³² Dotyczy wpisu pod poz. 4.

³³ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67, ze sprost.).

³⁴ Załącznik do ww. rozporządzenia.

Mając natomiast na uwadze, że w wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- braku wymaganego elementu wpisu w rejestrze przedsiębiorców,
 - nieprzekazaniu do CEIDG informacji o wpisie przedsiębiorcy do rejestru działalności regulowanej,
- a także opisane powyżej uchybienia, uzasadnione jest sformułowanie oceny **pozytywnej pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

IV. Przygotowanie systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej

W kontrolowanym okresie na terenie powiatu łosickiego wyznaczono wymaganą liczbę punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, tj. dwa punkty, które usytuowano w lokalu³⁵ pochodzącym z zasobów powiatowych, zgodnie z wymogami art. 8 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej³⁶. Prowadzenie jednego punktu powierzono organizacji pozarządowej³⁷, która została wyłoniona w otwartym konkursie ofert, zgodnie z art. 11 ust. 1 i 2 ww. ustawy. Otwarty konkurs ofert przeprowadzono w trybie określonym w art. 13-15 ustawy o działalności pożytku publicznego³⁸. Powiat łosicki w dniu 31 grudnia 2015 r. zawarł z wyłonioną organizacją pozarządową umowę o powierzenie prowadzenia w 2016 r. punktu nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z art. 15 ust. 4 ww. ustawy.

Powiat łosicki realizował zadanie polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej samodzielnie. Zgodnie z dyspozycją art. 10 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej Powiat łosicki zawarł porozumienie z Okręgową Radą Adwokacką w Siedlcach oraz Radą Okręgową Izby Radców Prawnych w Lublinie³⁹ w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu łosickiego.⁴⁰ W terminie do 31 grudnia 2015 r. zawarte zostały umowy

³⁵ Lokal przy ul. Narutowicza 6 w Łosicach.

³⁶ Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2017 r., poz. 2030).

³⁷ [REDAKTOWANE]

³⁸ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450, z późn. zm.).

³⁹ Porozumienie trójstronne. Porozumienie zostało poddane kontroli.

⁴⁰ W porozumieniu wskazano, że zawarte zostało 30 października 2015 r. Zgodnie z wyjaśnieniem pisemnym uzyskanym w trakcie kontroli „Wszystkie uzgodnienia zostały dokonane w dniu 30 października 2015 r. natomiast do faktycznego podpisania Porozumienia trójstronnego doszło w dniu 12 listopada 2015 r.”.

na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej z wyznaczonymi przez właściwych dziekanów radcami prawnymi oraz adwokatem,⁴¹ zgodnie z art. 26 ust. 5 ww. ustawy.

Osoby udzielające nieodpłatnej pomocy prawnej przekazywały Staroście Łosickiemu wypełnione karty nieodpłatnej pomocy prawnej⁴² oraz oświadczenia składane przez osoby zamierzające skorzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej⁴³ z zachowaniem terminu określonego w art. 7 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Lokal, w którym usytuowano punkty nieodpłatnej pomocy prawnej spełnia wymogi określone w § 5 ust. 1 – 4 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej⁴⁴. Informacja o lokalu oraz harmonogram wskazujący dni i godziny udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej zamieszczona została w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu Łosickiego, zgodnie wymogiem określonym w art. 9 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Starosta Łosicki przekazał Wojewodzie Mazowieckiemu zbiorczą informację o wykonaniu w 2016 r. zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu z zachowaniem terminu⁴⁵ określonego w art. 12 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Informacja została sporządzona wg wzoru określonego w załączniku Nr 2 do rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej.

W wyniku kontroli stwierdzono **następujące nieprawidłowości:**

1. Niewskazanie w umowach na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej zawartych z adwokatem i radcami prawnymi⁴⁶ – zasad zapewniania dostępu do bazy aktów prawnych umożliwiającego udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, a w jednej umowie⁴⁷ – wskazanie

⁴¹ Badaniu poddano wszystkie zawarte umowy, tj. cztery umowy z radcami prawnymi i jedną umowę z adwokatem.

⁴² Badaniu poddano 44 karty nieodpłatnej pomocy prawnej, w tym 22 karty wypełnione w punkcie, w którym nieodpłatna pomoc prawna udzielana była na podstawie umów zawartych z Powiatem Łosickim oraz 22 karty wypełnione w punkcie powierzonym do prowadzenia organizacji pozarządowej.

⁴³ Badaniu poddano 18 oświadczeń złożonych przez osoby zamierzające skorzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej, po 9 złożonych w każdym z punktów, w tym 7 oświadczeń, o których mowa w art. 4 ust 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, 10 oświadczeń, o których mowa w art. 4 ust. 4 ww. ustawy oraz 1 oświadczenie, o którym mowa w art. 11 ust. 4 ww. ustawy.

⁴⁴ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 318).

⁴⁵ Informację zbiorczą przekazano w dniu 16 stycznia 2017 r.

⁴⁶ Dotyczy wszystkich 5 umów, zawartych 18 i 22 grudnia 2017 r.

⁴⁷ Dotyczy umowy z 18 grudnia 2015 r. z radcą prawnym ██████████

niepełnego wymiaru czasu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej⁴⁸. Powyższym naruszono art. 6 ust. 2 pkt 1 i 5 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z którym „*Umowa zawiera w szczególności: (...) wskazanie (...) czasu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej (...) zasady zapewniania dostępu do bazy aktów prawnych umożliwiającego udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej (...)*”.

2. Nieudostępnienie informacji o sposobach wykazywania uprawnienia do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej w miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na jej udzielenie, pomimo wymogu w tym zakresie określonym w § 5 ust. 5 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej⁴⁹.
3. Niepowiadomienie Wojewody Mazowieckiego o zawartym porozumieniu z okręgową radą adwokacką i radą okręgowej izby radców prawnych⁵⁰. Zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej „*O każdym zawartym porozumieniu (...) powiat niezwłocznie zawiadamia właściwego wojewodę*”.
4. Niewskazanie w informacji zamieszczonej w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu Łosickiego czy nieodpłatną pomoc prawną w 2016 r. w punkcie prowadzonym przez organizację pozarządową świadczy adwokat, radca prawny albo osoba, o której mowa w art. 11 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Ponadto nie doprowadzono do zamieszczenia informacji o lokalizacji punktów nieodpłatnej pomocy prawnej wraz z harmonogramem udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta i Gminy Łosice⁵¹, na obszarze których zlokalizowane zostały punkty nieodpłatnej pomocy prawnej. Powyższym naruszono dyspozycję § 4 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z którym „*Informację o lokalizacji punktów nieodpłatnej pomocy prawnej wraz z harmonogramem (...) zamieszcza się na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej właściwego powiatu i gminy, na których obszarze są zlokalizowane te punkty (...)* Informacja zawiera wskazanie (...) czy udzielana (..) nieodpłatna pomoc prawna jest

⁴⁸ W harmonogramie czasu pracy określonym w umowie nie wskazano, że nieodpłatna pomoc prawna będzie udzielana także w drugi piątek każdego miesiąca nieparzystego 2016 r.

⁴⁹ W trakcie trwania kontroli udostępniono informację o sposobach wykazywania uprawnienia do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej w miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na jej udzielenie.

⁵⁰ Nie stwierdzono dowodów potwierdzających poinformowanie Wojewody Mazowieckiego o zawartym porozumieniu.

⁵¹ Informacja w przedmiotowym zakresie zamieszczona została na stronie internetowej Miasta i Gminy Łosice.

świadczona przez adwokata, radcę prawnego albo osobę, o której mowa w art. 11 ust. 3 ustawy.”.

Ponadto stwierdzono, że:

- wyboru organizacji pozarządowej dokonano 30 grudnia 2015 r.⁵², pomimo że zgodnie z art. 26 ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej powinno to nastąpić do 15 grudnia 2015 r.;
- w umowie z organizacją pozarządową nie określono zasad zapewniania przez osobę uprawnioną do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej zastępstwa w przypadku, gdy nie będzie ona w stanie osobiście udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej⁵³. Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 5 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, który w związku z art. 11 ust. 7 tej ustawy stosuje się odpowiednio do umowy z organizacją pozarządową, umowa zawiera w szczególności „zasady zapewnienia (...) zastępstwa (...)”;
- 18 przyjętych kart nieodpłatnej pomocy prawnej zostało niekompletnie lub niewłaściwie wypełnionych przez osoby udzielające nieodpłatnej pomocy prawnej.

Stwierdzono:

- niepodpisanie karty przez osobę udzielającą nieodpłatnej pomocy prawnej – w jednym przypadku⁵⁴,
- niewybranie żadnej z opcji w poz. 4, dotyczącej czasu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej – w jednym przypadku⁵⁵,
- niewypełnienie poz. 6-12, pomimo wyrażenia przez osobę korzystającą z nieodpłatnej pomocy prawnej zgody na udostępnienie dotyczących jej danych zbiorczych – w jednym przypadku⁵⁶,
- niewybranie żadnej z dostępnych opcji w poz. 12, przy jednoczesnym niewypełnieniu kolumny *Uwagi* – w jedenastu przypadkach⁵⁷,

⁵² Uchwała Zarządu Powiatu Łosickiego z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie rozstrzygnięcia Otwartego Konkursu Ofert na realizację zadania publicznego z obszaru nieodpłatna pomoc prawna oraz zwiększenie świadomości prawnej społeczeństwa.

⁵³ Zgodnie z wyjaśnieniem pisemnym uzyskanym w trakcie kontroli, nieokreślenie zasad zapewniania zastępstwa w umowie z wyłonioną organizacją pozarządową wynika z przeoczenia.

⁵⁴ Dotyczy karty wypełnionej 10.10.2016 r. w punkcie prowadzonym przez organizację pozarządową.

⁵⁵ Dotyczy karty z 17.02.2016 r. wypełnionej w punkcie prowadzonym przez organizację pozarządową.

⁵⁶ Dotyczy karty wypełnionej 10.06.2016 r. w punkcie prowadzonym przez organizację pozarządową.

⁵⁷ Dotyczy kart wypełnionych 18.01.2016 r., 21.01.2016 r., 27.01.2016 r., 19.04.2016 r., 05.05.2016 r., 09.05.2016 r., 27.06.2016 r., 19.10.2016 r. i 24.10.2016 r. w punkcie, w którym nieodpłatna pomoc prawna udzielana była na podstawie umów zawartych z Powiatem Łosickim oraz kart wypełnionych 22.08.2016 r. i 10.10.2016 r. w punkcie prowadzonym przez organizację pozarządową.

- niewskazanie miejscowości przy podpisie osoby udzielającej nieodpłatnej pomocy prawnej – w trzech przypadkach⁵⁸,
- zaznaczenie dwóch opcji w pozycjach 1 i 5, które wypełnia się poprzez wybór jednej z dostępnych opcji, przy jednoczesnym niewypełnieniu kolumny *Uwagi* – w dwóch przypadkach⁵⁹.

Zgodnie z § 7 ust. 2 pkt 4, ust. 3, 5 i 6 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej „*W karcie (...) zamieszcza się dane dotyczące czasu poświęconego na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej. (...) Osoba udzielająca nieodpłatnej pomocy prawnej może zawrzeć w karcie (...), za zgodą osoby uprawnionej, dane zbiorcze dotyczące osoby uprawnionej. (...) W karcie (...) można nanieść uwagi istotne dla dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej. (...) Wypełnioną kartę (...) opatruje się danymi o miejscu (...) jej sporządzenia oraz podpisem osoby udzielającej nieodpłatnej pomocy prawnej.*”. Nadmienić należy, że zbiorczą informację o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, której wymóg przekazywania Ministrowi Sprawiedliwości oraz właściwemu wojewodzie określony został w art. 12 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, opracowuje się na podstawie danych zawartych w wypełnionych kartach nieodpłatnej pomocy prawnej przekazywanych staroście. Biorąc pod uwagę powyższe – kompletność i przestrzeganie zasad wypełniania kart nieodpłatnej pomocy prawnej winna być przedmiotem weryfikacji przez organ, w celu zapobiegania występowaniu nieprawidłowości w tym zakresie;

- sześć przyjętych oświadczeń złożonych przez osoby uprawnione do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej zostało niekompletnie wypełnionych. Stwierdzono brak:
 - adresu osoby uprawnionej – w trzech oświadczeniach, o których mowa w art. 4 ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej⁶⁰ oraz w jednym oświadczeniu, o którym mowa w art. 11 ust. 4 ww. ustawy⁶¹,
 - numeru PESEL i adresu osoby uprawnionej – w jednym oświadczeniu, o którym mowa w art. 4 ust. 4 ww. ustawy⁶²,

⁵⁸ Dotyczy kart wypełnionych 28.01.2016 r., 19.04.2016 r. i 20.07.2016 r. w punkcie, w którym nieodpłatna pomoc prawna udzielana była na podstawie umów zawartych z Powiatem Łosickim.

⁵⁹ Dotyczy kart wypełnionych 04.03.2016 r. i 20.07.2016 r. w punkcie w którym nieodpłatna pomoc prawna udzielana była na podstawie umów zawartych z Powiatem Łosickim.

⁶⁰ Dotyczy oświadczeń złożonych 18.01.2016 r., 20.05.2016 r., 05.09.2016 r. w punkcie, w którym nieodpłatna pomoc prawna udzielana była na podstawie umów zawartych z Powiatem Łosickim.

⁶¹ Dotyczy oświadczenia złożonego 13.01.2016 r. w punkcie prowadzonym przez organizację pozarządową.

- daty i podpisu osoby uprawnionej – w jednym oświadczeniu, o którym mowa w art. 4 ust. 4 ww. ustawy⁶³,

pomimo, że zgodnie z wzorami określonymi w załączniku nr 3 i 4 do ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, powyższe oświadczenia zawierać powinny adres i numer PESEL osoby uprawnionej oraz jej podpis i datę złożenia.

Zgodnie z art. 4 ust. 8 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej – celem przechowywania oświadczeń, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 6 oraz ust. 3 i 4 ww. ustawy jest umożliwienie kontroli prawidłowości udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej. Mając powyższe na uwadze zasadne jest weryfikowanie przyjmowanych oświadczeń pod kątem ich kompletności, w celu zapobiegania występowaniu nieprawidłowości w tym zakresie;

- na 8 kartach nieodpłatnej pomocy prawnej⁶⁴ odnotowane zostały przez osobę udzielającą tej pomocy dane osobowe osoby uprawnionej, pomimo że wzór karty nieodpłatnej pomocy prawnej nie przewiduje możliwości ujawniania tego rodzaju danych. Mając na uwadze dyspozycję art. 13 pkt 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, stwierdzić należy, że wzór karty nieodpłatnej pomocy prawnej uwzględnia zasadę zachowania poufności przy udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej wynikającą z określonego w art. 7 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i w § 7 ust. 7 ww. rozporządzenia wymogu przekazywania kart nieodpłatnej pomocy prawnej w sposób uniemożliwiający powiązanie karty nieodpłatnej pomocy prawnej z oświadczeniem osoby uprawnionej zawierającym dane osobowe pozwalające na zidentyfikowanie osoby uprawnionej. Wskazanie na karcie nieodpłatnej pomocy prawnej danych identyfikujących osobę uprawnioną, które nie zostały wskazane we wzorze karty, stanowi naruszenie zasady poufności przy udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, a także zasad dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej określonych w § 7 ust. 1 – 6 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz wypełniania karty nieodpłatnej pomocy prawnej, określonym we wzorze karty ustalonym w załączniku nr 1 do ww. rozporządzenia;
- w przekazanej Wojewodzie Mazowieckiemu zbiorczej informacji o wykonaniu w 2016 r. zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu

⁶² Dotyczy oświadczenia złożonego 14.06.2016 r. w punkcie, w którym nieodpłatna pomoc prawna udzielana była na podstawie umów zawartych z Powiatem Łosickim.

⁶³ Dotyczy oświadczenia złożonego w punkcie prowadzonym przez organizację pozarządową.

⁶⁴ Dotyczy kart wypełnionych 05.05.2016 r., 09.05.2016 r., 12.05.2016 r., 16.05.2016 r., 20.07.2016 r., 03.11.2016 r., 18.11.2016 r., 25.11.2016 r. w punkcie, w którym pomoc prawna udzielana była na podstawie umów zawartych z Powiatem Łosickim.

łosickiego wskazano, że złożone zostały 3 oświadczenia, o których mowa w art. 4 ust 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, podczas gdy faktycznie złożonych ich zostało 80. Z wyjaśnień pisemnych uzyskanych w toku kontroli wynika, że przyczyną powyższej różnicy są rozbieżności pomiędzy faktyczną liczbą złożonych tego rodzaju oświadczeń, a danymi zawartymi w kartach nieodpłatnej pomocy prawnej, na podstawie których sporządzono informację zbiorczą, co z kolei mogło być spowodowane przypadkami odebrania od osób korzystających z nieodpłatnej pomocy prawnej oświadczeń złożonych na niewłaściwych formularzach.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie przygotowania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Zasadniczy wpływ na powyższą ocenę miał fakt wyznaczenia prawidłowej liczby punktów nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie powiatu łosickiego, wyłonienie organizację pozarządowej do prowadzenia jednego z punktów nieodpłatnej pomocy prawnej w otwartym konkursie ofert, terminowego zawarcia porozumienia z okręgową radą adwokacką i radą okręgową izby radców prawnych oraz kompletność tego porozumienia, a także umów z radcami prawnymi i adwokatem wskazanymi przez dziekanów właściwych samorządów zawodowych, jak również terminowego przekazania Wojewodzie Mazowieckiemu zbiorczej informacji o wykonaniu zadania. Mając natomiast na uwadze, że w wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- brakach w zakresie wymaganych elementów w umowach o świadczenie pomocy prawnej zawartych z adwokatem i radcami prawnymi,
- niepowiadomieniu wojewody o zawartym porozumieniu z samorządami zawodowymi radców prawnych i adwokatów,
- braku informacji o sposobach wykazywania uprawnienia do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej w miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na jej udzielenie,
- niezamieszczeniu na stronie BIP gminy, na terenie której funkcjonowały punkty nieodpłatnej pomocy prawnej informacji, o której mowa w § 4 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz niekompletności przedmiotowej informacji zamieszczonej w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu Łosickiego,

a także opisane powyżej uchybienia, uzasadnione jest sformułowanie oceny **pozytywnej pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

V. Wykorzystanie dotacji udzielonej na realizację nieodpłatnej pomocy prawnej

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania dotacji przekazanej w 2016 r. z budżetu Wojewody Mazowieckiego w rozdziale 75515 – *Nieodpłatna pomoc prawna*.

W 2016 r. Powiat Łosicki na sfinansowanie zadania zleconego do wykonania z zakresu administracji rządowej na podstawie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej otrzymał z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), dotację celową w kwocie 123 600 zł, w rozdziale 75515 – *Nieodpłatna pomoc prawna*. Jak wynika z ksiąg rachunkowych oraz zgodnie z danymi wykazanymi w sprawozdaniu rocznym: *Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej* dotację wykorzystano w kwocie 123 599,65 zł. Niewykorzystana dotacja w kwocie 0,35 zł została zwrócona na rachunek MUW, z zachowaniem terminu ustalonego w art. 168 ust. 1 i 6 ustawy o finansach publicznych.

W wyniku kontroli prawidłowości wykorzystania otrzymanej dotacji, stwierdzono, że:

1. Powiat otrzymał na obsługę zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej kwotę 123 600 zł i wydatkował kwotę 123 599,65 zł – z tego 119 891,74 zł na wynagrodzenia i 3 707,91 zł na koszty obsługi.
2. Starostwo w celu realizacji zadania zawarło 5 umów zlecających usługi pomocy prawnej, w tym z 4 kancelariami radców prawnych i z 1 kancelarią adwokacką z wynagrodzeniem w kwocie łącznej 59 945,74 zł oraz 1 umowę z [REDAKTURA] w Łosicach [REDAKTURA] na prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej, zobowiązując się do przekazania na realizację zadania kwoty dotacji w wysokości 59 946 zł. Ponadto Starostwo w ramach obsługi organizacyjno-technicznej zadania wydało kwotę 3 707,91 zł.
3. Do środków otrzymanych z dotacji w rozdziale 75515 – *Nieodpłatna pomoc prawna* w Starostwie prowadzona była wyodrębniona ewidencja księgowa dochodów i wydatków.
4. Sprawdzone dowody źródłowe będące podstawą dokonanych wydatków spełniały wymogi art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości⁶⁵.
5. Wydatki realizowane ze środków dotacji klasyfikowane były zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁶⁶.

⁶⁵ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r., poz. 395, z późn. zm.).

6. Dane wykazane w sprawozdaniu Rb-50 za IV kwartał 2015 r. o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami sporządzonym przez Starostwo wynikały z ewidencji księgowej wydatków.
7. Od środków dotacji otrzymanych przez Powiat Łosicki w 2016 w rozdziale 75515 w wysokości 123 600 zł gromadzonych na rachunku bankowym Powiatu i Starostwa nie ustalono odsetek, ponieważ zgodnie ze złożonym oświadczeniem Starosty Powiatu Łosickiego, jest to kłopotliwe i pracochłonne. Jednocześnie w oświadczeniu tym poinformowano, że środki dotacji nie były przedmiotem lokat bankowych.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie wykorzystania dotacji otrzymanej w 2016 r. na realizację wydatków w rozdziale 75515 klasyfikacji budżetowej ocenia się **pozytywnie**.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Panią Starostę do podjęcia działań w celu wyeliminowania ustalonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Terminowego wydawania decyzji stwierdzających wygaśnięcie trwałego zarządu, zgodnie z regulacją zawartą w art. 47 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
2. Nakładania obowiązku uiszczenia opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego począwszy od roku następującego po roku, w którym przeniesiono prawo użytkowania wieczystego, zgodnie z art. 71 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
3. Pobierania opłaty skarbowej za dokonanie zmiany wpisu polegającej na rozszerzeniu zakresu szkolenia prowadzonego przez ośrodek szkolenia kierowców, zgodnie z art. 28 ust. 9 w związku z ust. 8 ustawy o kierujących pojazdami oraz wydawania stosownych zaświadczeń z urzędu, bez wzywania przedsiębiorców o uiszczenie opłaty za wydanie zaświadczenia.
4. Wskazywania we wpisach do rejestru przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów – numeru w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Przedsiębiorców, zgodnie z wymogiem określonym w art. 83a ust. 6 w związku z ust. 3 pkt 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym.

⁶⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1053, z późn. zm).

5. Przekazywania do CEIDG informacji o dokonanym wpisie przedsiębiorcy do rejestru działalności regulowanej, zgodnie z art. 44 ust. 3 ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy.
6. Wskazywania zasad zapewniania dostępu do bazy aktów prawnych umożliwiającego udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz czasu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w umowach na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej zawieranych z adwokatami i radcami prawnymi, zgodnie z regulacją zawartą w art. 6 ust. 2 pkt 1 i 5 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.
7. Udostępniania informacji o sposobach wykazywania uprawnienia do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej w miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na jej udzielenie, zgodnie z wymogiem określonym w § 5 ust. 5 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej.
8. Niezwłocznego zawiadamiania Wojewody Mazowieckiego o każdym zawartym porozumieniu z okręgową radą adwokacką i radą okręgowej izby radców prawnych, zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.
9. Zamieszczania w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu Łosickiego informacji o rodzaju uprawnień osób świadczących nieodpłatną pomoc prawną w punktach prowadzonych przez organizację pozarządową, a także podejmowania działań skutkujących zamieszczeniem w Biuletynie Informacji Publicznej gminy, na obszarze której zlokalizowany został punkt nieodpłatnej pomocy prawnej – informacji o lokalizacji punktów nieodpłatnej pomocy prawnej wraz z harmonogramem udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z dyspozycją § 4 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej.

Ponadto zwracam uwagę na konieczność:

- umieszczania na wnioskach o wpis do rejestru oraz zgłoszeniach zmiany danych w rejestrze działalności regulowanej – adnotacji o wysokości uiszczonej opłaty skarbowej lub podstawie zwolnienia z opłaty skarbowej, zgodnie z wymogami określonymi w § 4 ust. 2 oraz § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie zapłaty opłaty skarbowej;
- odnotowywania daty wpływu na zgłoszeniach zmian danych we wpisie do rejestru działalności regulowanej, zgodnie z zasadami określonymi w § 42 ust. 2 w związku z § 7 pkt 6 instrukcji kancelaryjnej;

- określania w umowach zawieranych z organizacjami pozarządowymi zasad zapewniania przez osobę uprawnioną do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej zastępstwa w przypadku, gdy nie będzie ona w stanie osobiście udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 6 w związku z art. 11 ust. 7 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej;
- weryfikacji kompletności i poprawności wypełniania kart nieodpłatnej pomocy prawnej przez osoby udzielające nieodpłatnej pomocy prawnej, w szczególności pod kątem wskazania danych określonych w § 7 ust. 2 pkt 4, ust. 3, 5 i 6 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej, a także nieumieszczania w kartach danych osobowych osób uprawnionych do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej;
- weryfikacji kompletności oświadczeń złożonych przez osoby uprawnione do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej, pod kątem zawarcia w nich danych określonych w załącznikach nr 3 i 4 do ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej;
- wskazywania rzetelnych danych w przekazywanych Wojewodzie Mazowieckiemu zbiorczych informacjach o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu łosickiego, w szczególności w zakresie liczby złożonych oświadczeń, o których mowa w art. 4 ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Zobowiązuję Panią Starostę na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Zastępca Dyrektora
Wydziału Kontroli